

Akademický rok 2024/2025

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studentky: Johanka Ilčíková

Název práce: Čtrnáct zastavení cesty světla

Slovní hodnocení:

Cyklus kreseb odkazuje k části církevního roku, který začíná Ježíšovým vzkříšením a končí padesát dnů po Velikonocích připomínkou seslání Ducha svatého na apoštoly. Via Lucis je tedy symbolická cesta, která pro křesťany představuje radostné pokračování Kalvárie. Autorka si téma vybrala, protože je pro ni důležité, naléhavé i aktuální, a ráda by jej zprostředkovala ostatním. Zvolená technika kresby tužkou jí umožnila rozložit tradiční antitezi světla a tmy do škály sahající od čistě bílého papíru až k místům zcela zaplněným černou tuhou. Světlá místa zformovala do tvarů představujících rozlomenou hostii, kříž nebo Galilejské jezero; tyto připomínky liturgie a biblické geografie obklopila motivy květin, které rovněž nesou symbolické významy odvozené z křesťanské tradice. Kresby tvoří konzistentní a uzavřený celek, jehož cílem je „propojit tradiční křesťanské hodnoty se současným výtvarným jazykem“. Jednoznačnou odpověď na otázku, zda se záměr podařilo naplnit, nemám. Snad by bylo možné pokusit se nalézt odpověď srovnáváním předložené práce s tematicky podobnými soudobými realizacemi. Nabízejí se figurální kompozice nedávno zesnulého kladenského heraldika a ilustrátora církevní literatury Zdirada Čecha, které jsou od roku 2010 součástí Cesty světla na Svatém Hostýnu, známém mariánském poutním místě, kde je také křížová cesta architekta Dušana Jurkoviče. Mohly by to být také plastiky z taveného skla, které vytvářeli Stanislav Libenský a Jaroslava Brychtová od poloviny šedesátých let do konce století ve veřejných prostorech a sakrálních stavbách. Pokud bychom o současném výtvarném umění uvažovali jako o široce otevřeném spektru různorodých přístupů a řešení, pak by se do něj jemné tužkové kresby symbolické květomluvy určitě vešly. Jenže reálný umělecký provoz je podstatně složitější; rozhoduje v něm autorita kurátorů i vliv nejrůznějších zájmových organizací a politických uskupení. Záleží samozřejmě i na tom, jak bude předložený cyklus prezentován. Jemným kresbám by zřejmě příliš nesvědčily reprodukce umístěné tradičním způsobem do krajiny. Myslím, že jim zvláště neprospívá ani paspartování a rámování. Za ideální řešení považují knížku. Autorka totiž kresby doprovází krátkými příběhy, které většinou vycházejí z běžného života a osobní zkušenosti. Sama se rozhodla texty i kresby uspořádat do samostatné publikace, v níž by každý mohl pátrat po skrytých významech a „v klidu domova“ nad nimi rozjímat. Vytištěnou knihu jsem sice neviděl, ale dovedu si představit, že by mohla oslovit celkem různorodé publikum. Sáhnout by po ní mohl například příznivec některé odnože hnutí New Age, který Ježíše nepovažuje za historickou osobnost a nezajímá se o jeho život a učení; vnímá jej spíše jako symbol láskyplné jednoty všech bytostí. Jistě by ocenil poselství o světle jako

všudypřítomné kosmické energii vzdorující temnotě a smrti, ale křesťanský příběh by na cestě za duchovními hodnotami nepovažoval za důležitý. Docela jinak by se na tento cyklus díval evoluční biolog a militantní ateista. Křesťanské symbolice by nevěnoval pozornost, avšak jako milovníka květin a umění by ho zaujaly jemné kresby rostlin, takže by si knížku koupil a zařadil ji do své knihovny. A co kdyby na *Čtrnáct zastavení* narazil literární vědec? Symbolická květomluva by ho nejspíš sváděla ke srovnání s knížkou katolického kněze a buřiče Jakuba Demla *Moji přátelé*, ve které se radostně objímá a bratří všechno živé. Nejspíš by postrádal demlovskou imaginaci a humor, ale ve snaze propojovat „holá fakta“ autobiografických textů s uměleckou tvorbou by viděl příslib dalšího vývoje. Protože sám nacházím ve *Čtrnácti zastaveních* řadu sympatických detailů, ať už se v nich skrývá cokoliv, hodnotím práci Johanky Ilčíkové jako velmi zdařilou.

Otázky k rozpravě:

1. Jak si představujete modelového čtenáře/diváka, jemuž je určeno *Čtrnáct zastavení cesty světla*?
2. Zvažujete podniknout kroky, které by kresby a texty dovedly až na pulty knihkupectví? Pokud ano, tak jaké?
3. Neuvažovala jste o jiném způsobu prezentace, než je vystavování kreseb nebo knížka? Třeba o projekci se zvukovou stopou nebo živým čtením?

Závěrečné hodnocení: Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace: B

Posudek vypracoval: MgA. Pavel Ryška, Ph.D.

Datum: 8. 6. 2025